

Suvestinė redakcija nuo 2004-09-11 iki 2005-03-17

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [37-1269](#), i. k. 1012020ISAK00000147

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRO

ĮSAKYMAS

**DĖL PREKYBOS NAFTOS PRODUKTAIS, BIOKURU, BIOALYVA IR KITAIS
DEGIAISIAIS SKYSTAIS PRODUKTAIS LIETUVOS RESPUBLIKOJE TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2001 m. balandžio 26 d. Nr. 147
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 20 d. nutarimo Nr. 457 „Dėl įgaliojimų patvirtinti naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degių skystų produktų gabenimo ir laikymo tvarką, taip pat šių produktų apskaitos ir prekybos taisykles suteikimo“ (Žin., 2001, Nr. [35-1200](#)) 2 punktu,

T v i r t i n u Prekybos naftos produktais, biokuru, bioalyva ir kitais degiaisiais skystais produktais Lietuvos Respublikoje taisykles (pridedama).

ŪKIO MINISTRAS

EUGENIJUS GENTVILAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos ūkio ministro

2001 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 147

**PREKYBOS NAFTOS PRODUKTAIS, BIOKURU, BIOALYVA IR KITAIŠ DEGIAISIAIS
SKYSTAIS PRODUKTAIS LIETUVOS RESPUBLIKOJE TAISYKLĖS****I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Šios taisyklės nustato didmeninės ir mažmeninės prekybos nefasuotais naftos produktais, biokuru, biodegalais, bioalyva ir kitais degiaisiais skystais produktais (toliau – naftos produktai ir bioproduktai) reikalavimus. Fasuotų naftos produktų ir bioproduktų prekybinė veikla vykdoma vadovaujantis bendraisiais teisės aktų reikalavimais. Naftos produktų ir bioproduktų, kurių prekybai taikomos šios taisyklės, sąrašas pateikiamas 1 priede (pridedama).

2. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **naftos produktai** – tai produktai, pagaminti iš naftos, naftinių distiliatų, gamtinių dujų kondensatų ir (ar) alyvos, gautos iš bituminių mineralų;

2.2. **degalai** – tai naftos produktai (benzinas, reaktyviniai degalai, žibalas, dyzelinas, kiti gazoliai, suskystintos dujos, skirtos autotransportui) ir biodegalai, vartojami transporto priemonių, kitų mechanizmų vidaus degimo bei reaktyviniuose varikliuose;

2.3. **biodegalai** – iš biologinės kilmės žaliavų pagaminti degieji skysti produktai arba jų mišiniai su naftos produktais, skirti vartoti transporto priemonių, mechanizmų vidaus degimo varikliuose;

2.4. **biokuras** – iš biologinės kilmės žaliavų pagaminti degieji skysti produktai arba jų mišiniai su naftos produktais, skirti vartoti kaip katilų kuras;

2.5. **bioalyva** – tai iš biologinės kilmės žaliavų pagaminti tepalai ir alyva, kurių sudėtyje yra ne mažiau kaip 70 proc. biologinės kilmės medžiagų ir kurios skirtos vartoti transporto priemonių (mechanizmų) tepimo bei (ar) hidraulinėse sistemose;

2.6. **kiti degieji skysti produktai** – kiti 2.2–2.4 punktuose nepaminėti degieji skysčiai, kurie skirti elektros ir šilumos energijos gamybai;

2.7. **talpykla** – stacionarusis požeminis arba antžeminis bet kokio tipo ir bet kokio tūrio rezervuaras arba cisterna (konteinerinė cisterna), sumontuota atskirai, grupėje, degalų terminale arba degalinėje (įskaitant degalinės cisterną konteineryje), skirta naftos produktams ir bioproduktams laikyti. Kai talpykloje laikomas benzinai, tada ji gali būti vadinama benzino talpykla, kai biodegalų – biodegalų talpykla, ir panašiai. Talpyklos sąvoka atitinka Europos Sąjungos (toliau – ES) dokumentuose vartojamą saugyklos sąvoką ir kituose teisės aktuose vartojamą kuro talpyklos sąvoką;

2.8. *Neteko galios nuo 2003-04-17*

Punkto naikinimas:

Nr. [4-136](#), 2003-04-08, Žin. 2003, Nr. 36-1596 (2003-04-16), i. k. 1032020ISAK0004-136

2.9. **transporto priemonės ar mechanizmo degalų bakas** – tai transporto priemonės ar mechanizmo stacionarioji talpykla, nustatyta gamintojo techninėje dokumentacijoje ir skirta degalams tiesiogiai tiekti varikliui;

2.10. **transporto priemonės ar mechanizmo tepalų bakas** – tai transporto priemonės ar mechanizmo gamintojo techninėje dokumentacijoje nustatyta talpykla, iš kurios tepalinė alyva ar bioalyva tiesiogiai patenka į transporto priemonės ar mechanizmo tepimo ir hidraulines sistemas;

2.11. **terminalas (sandėlis)** – specialiai įrengtų pakrovimo ir iškrovimo įrenginių, talpyklų, kitų įrenginių bei statinių kompleksas, naudojamas naftos produktams ir bioproduktams priimti, laikyti, degalų mišiniais ruošti (sumaišyti) ir mobiliosioms talpykloms pripildyti;

2.12. **degalinė** – specialiai įrengtas statinys, naudojamas naftos produktams ir bioproduktams priimti, laikyti bei parduoti galutiniam vartojimui;

2.13. **degalų įpylimo kolonėlė** – techninis įrenginys, skirtas naftos produktams ir bioproduktams įpilti į pirkėjo transporto priemonės ar mechanizmo degalų ar tepalų bakus ir (ar) į kilnojamąsias talpyklas (kanistrus);

2.14. **fasuoti degalai** – 2.2, 2.3 punktuose išvardyti degalai, gamintojų išpilstyti į ne didesnę kaip 10 litrų tarą (automobilių ir motociklų sportui skirti degalai, gamintojų išpilstyti į ne didesnę kaip 50 litrų tarą);

2.15. **fasuotos suskystintos dujos** – tai suskystintos dujos, skirtos komunalinėms buitinėms reikmėms, išpilstytos į ne didesnius kaip 50 litrų talpos balionus;

2.16. **fasuota tepalinė alyva ir bioalyva** – tai tepalinė alyva, tepimo preparatai ir bioalyva, gamintojų išpilstyta į ne didesnę kaip 250 litrų tarą;

2.17. **ūkininkas** – fizinis asmuo, besiverčiantis žemės ūkio veikla savo vardu įregistruotame ir atstovaujame ūkyje;

2.18. **kiti fiziniai asmenys** – Lietuvos Respublikos ir užsienio šalių asmenys, nuolatos ar laikinai gyvenantys Lietuvos Respublikoje;

2.19. **ūkio subjektas** – Lietuvos Respublikoje įsteigta ir veikianti įmonė, įstaiga ar organizacija, kuri įstatymų nustatyta tvarka verčiasi komercine, ūkine, finansine, profesine ar kitokia veikla;

2.20. **talpyklų, terminalų ir degalinių savininkai** (toliau – savininkai) – tai ūkio subjektai, ūkininkai ir kiti fiziniai asmenys, kuriems nuosavybės teise priklauso naftos produktų bei bioproduktų talpyklos, terminalai ir degalinės;

2.21. **talpyklų ir terminalų naudotojai** (toliau – naudotojai) – tai ūkio subjektai, ūkininkai ir kiti fiziniai asmenys, eksploatuojantys nuosavas, patikėtas, nuomos ar panaudos pagrindais išnuomotas naftos produktų ir bioproduktų talpyklas bei terminalus;

2.22. **degalinių naudotojai** – tai įmonės, eksploatuojančios nuosavas, patikėtas, nuomos ar panaudos pagrindais išnuomotas degalines ir turinčios įstatymų nustatytais atvejais licenciją verstis mažmenine naftos produktų, kurių sąrašą nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, prekyba;

2.23. **biodegalų, biokuro ir bioalyvos gamintojai** – ūkio subjektai, ūkininkai ir kiti fiziniai asmenys, gaminantys techninius reglamentus atitinkančius biodegalus ir biokūrą, tinkamus vartoti mobiliuosiuose arba stacionariuosiuose energijos vartojimo objektuose, ir (arba) bioalyvą, vartojamą transporto priemonių, mechanizmų tepimo ir hidraulinėms sistemoms pripildyti;

2.24. **naftos produktų ir bioproduktų pilstymo paslauga** – paslauga, kurią teikia ūkio subjektai, ūkininkai ir kiti fiziniai asmenys, šiose taisyklėse nustatyta tvarka priėmę saugoti naftos produktus bei bioproduktus ir juos pilstantys į tų produktų savininkų nuosavų ar išnuomotų transporto priemonių (mechanizmų) degalų, tepalų bakus ir (arba) į kilnojamąsias, ne didesnes kaip 250 litrų talpyklas (kanistrus);

2.25. **didmeninė prekyba naftos produktais ir bioproduktais** – prekybinė veikla, kai pardavėjas perduoda savo pagamintus ar įsigytus naftos produktus ir bioproduktus pirkėjui nuosavybės teise (patikėjimo teise) verslo ar kitokiems poreikiams tenkinti, o pirkėjas įsipareigoja sumokėti atitinkamą pinigų sumą;

2.26. **mažmeninė prekyba naftos produktais ir bioproduktais** – prekybinė veikla, kai naftos produktai ir bioproduktai parduodami galutiniam vartotojui, nepriklausomai nuo parduodamo produktų kiekio ir nuo to, kokiam tikslui šie produktai perkami. Degalai degalinėse parduodami per degalų įpylimo kolonėles, valdomas specializuotu kasos aparatu;

Punkto pakeitimai:

Nr. [305](#), 2001-10-10, Žin., 2001, Nr. 88-3103 (2001-10-17), i. k. 1012020ISAK00000305

2.27. **pardavėjas** – ūkio subjektas, ūkininkas ar kitas fizinis asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka parduodantis naftos produktus ir bioproduktus.

Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degiųjų skystų produktų gabenimo ir laikymo kuro talpyklose tvarkoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 270 (Žin., 2001, Nr. [85-2990](#)).

Papildyta pastraipa:

II. PARDAVIMO YPATUMAI

3. Šių taisyklių privalo laikytis visi ūkio subjektai, ūkininkai ir kiti fiziniai asmenys, įstatymų nustatyta tvarka įsteigę įmonę, įsiregistravę mokesčių mokėtojais ir prekiaujantys naftos produktais bei bioproduktais. Įmonės, prekiaujančios naftos produktais ar bioproduktais, turi būti numačiusios šią veiklą savo įstatuose ir turėti nustatytos formos licenciją, jeigu tai yra nustatyta kituose teisės aktuose. Įmonės, ūkininkai ir kiti fiziniai asmenys, teisės aktų nustatyta tvarka gaminantys naftos produktus ir bioproductus ir (ar) juos tiekiantys į rinką, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos nustatyta tvarka teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje, kurioje jie registruoti, privalo pranešti, kad verčiasi naftos produktų, bioproductų gamybos ir (ar) prekybos veikla, taip pat gamybos bei prekybos (veiklos) vietas (buveinių, naftos produktų ir bioproductų perpylimo iš vienu mobiliųjų talpyklų į kitas aikštelių, geležinkelio privažiuojamųjų kelių adresus ir terminalų adresus), o įmonės, kurios turi licenciją verstis didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais ir kurios nefasuotus naftos produktus (taip pat ir bioproductus) pristato tiesiai pirkėjui, privalo pranešti buveinių, naftos produktų bei bioproductų perpylimo iš vienu mobiliųjų talpyklų į kitas aikštelių ir geležinkelio privažiuojamųjų kelių adresus (išskyrus pirkėjų).

Be šių taisyklių, žymėto kuro, kuriam taikomos akcizų lengvatos, pardavimas ar įsigijimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. 193 „Dėl Kuro, kuriam taikomos akcizų lengvatos, žymėjimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [59-2405](#)), Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. 246 „Dėl Šildymui skirto žymėto kuro prekybos taisyklių ir šildymui skirto žymėto kuro pardavimo ataskaitų ir pardavimo pažymos formų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [83-3635](#), Nr. [113-5082](#)) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 3 d. nutarimu Nr. 145 „Dėl Atleistų nuo akcizų dyzelinių degalų, skirtų naudoti žemės ūkyje, taip pat tvenkinių ir kitų vidaus vandens žuvininkystėje, įsigijimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [14-544](#)).

Suskystintų naftos dujų, skirtų komunalinėms buitinėms reikmėms, įsigijimas reglamentuojamas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. VA-22 „Dėl registruotų vartotojų, tiekiančių (naudojančių) nuo akcizų atleistas naftos dujas ir dujinius angliavandenilius buitinėms reikmėms, registravimo ir kitų dujų apskaitos“ (Žin., 2004, Nr. [32-1044](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-322](#), 2004-09-03, Žin., 2004, Nr. 137-5004 (2004-09-10), i. k. 1042020ISAK0004-322

4. Matavimo priemonės, naudojamos perkamų, parduodamų ir laikomų naftos produktų bei bioproductų kiekio apskaitai vykdyti, turi būti įrašytos į Lietuvos matavimo priemonių registrą ir joms turi būti atlikta patikra Valstybinės metrologijos tarnybos nustatyta tvarka.

5. Ūkio subjektams draudžiama suskystintas dujas, skirtas komunalinėms buitinėms reikmėms, parduoti fiziniams ir juridiniams asmenims kaip degalus autotransportui.

6. Saugant, gabenant, pilstant ir parduodant skirtingų rūšių (markių) naftos produktus, biodegalus, biokurą, bioalyvą maišyti draudžiama, išskyrus atvejus, kai šių produktų skirtingas rūšis sumaišyti leidžiama techninių reglamentų ir (ar) kitų teisės aktų nustatyta tvarka arba kai šie produktai klasifikuojami tuo pačiu Kombinuotosios prekių nomenklatūros kodu.

7. Tose pačiose talpyklose ir degalų įpylimo kolonėlėse (išskyrus pritaikytas prekiauti kelių rūšių produktais), mobiliosiose talpyklose bei kituose įrenginiuose draudžiama laikyti, perpilti ir gabenti skirtingų rūšių naftos produktus ir bioproductus, jei prieš tai talpyklos nebuvo išvalytos ir atitinkamai parengtos.

8. Parduodamų naftos produktų ir bioproductų kokybę reglamentuoja norminiai teisės aktai. Lietuvos Respublikoje parduodami naftos produktai ir bioproductai turi atitikti standartų ir (ar) techninių reglamentų bei privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimus.

9. Naftos produktų ir bioproduktų pardavėjai, vežėjai bei pirkėjai privalo laikytis tų produktų gabenimo, pilstymo ir laikymo reikalavimų, nustatytų Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degių skystų produktų gabenimo ir laikymo kuro talpyklose tvarkoje, šių produktų apskaitos reikalavimų, kurie yra nustatyti Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degių skystų produktų apskaitos taisyklėse bei kituose teisės aktuose.

10. Parduoti naftos produktus ir bioproduktus neturint įmonės gamintojos ar kitos nepriklausomos (įgaliotos) laboratorijos kokybės pažymėjimo (sertifikato, paso) draudžiama. Kokybės pažymėjime (sertifikate, pase) turi būti nurodoma: pažymėjimo numeris, įmonės gamintojos ir (ar) įmonės pardavėjos pavadinimas, jos kodas ir buveinės adresas ar nepriklausomos (įgaliotos) laboratorijos pavadinimas, buveinės adresas (kai minėtą pažymėjimą išduoda ne įmonė gamintoja), produkto pavadinimas ir markė, standarto, kurio reikalavimus atitinka produkto kokybė, žymuo (numeris), produkto pagaminimo (arba ėminio paėmimo) data, kokybės rodikliai, išvada apie kokybę, kokybės pažymėjimo (sertifikato, paso) išdavimo data, atsakingų asmenų vardai, pavardės ir parašai, įmonės, išdavusios kokybės pažymėjimą (sertifikatą, pasą), spaudas, gabenimo ar akcizų apskaičiavimo dokumento, su kuriuo nurodyta produktų siunta gabenama, numeris bei šio dokumento (gabenimo ar akcizų apskaičiavimo) išrašymo data. Degalų tankis kokybės pažymėjime (sertifikate, pase) nurodomas kg/m^3 , esant 15°C , variklių benzino oktaninis skaičius – nustatytas tiriamuoju metodu.

Kai naftos produktai išvežami geležinkelio transportu iš įmonės gamintojos, vietoj gabenimo ar akcizų apskaičiavimo dokumento numerio gali būti nurodomas geležinkelio cisternos numeris (numeriai) ir vietoj gabenimo ar akcizų apskaičiavimo dokumento išrašymo datos – produktų išvežimo data.

Perparduodant naftos produktus ir bioproduktus didmeninės prekybos sąlygomis pateikiamoje pirkėjui gamintojo kokybės pažymėjimo (sertifikato, paso) kopijoje papildomai turi būti dedamas pardavėjo spaudas, parašas, nurodoma pardavėjo atsakingo asmens vardas, pavardė, gabenimo ar akcizų apskaičiavimo dokumento, su kuriuo nurodyta produktų siunta gabenama, numeris bei šio dokumento (gabenimo ar akcizų apskaičiavimo) išrašymo data.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-136](#), 2003-04-08, *Žin.*, 2003, Nr. 36-1596 (2003-04-16), i. k. 1032020ISAK0004-136

Nr. [4-322](#), 2004-09-03, *Žin.*, 2004, Nr. 137-5004 (2004-09-10), i. k. 1042020ISAK0004-322

11. Importuojanti, gabenanti naftos produktus arba bioproduktus įmonė privalo turėti naftos produktų arba bioproduktų gamintojo kokybės pažymėjimą (sertifikatą, pasą), kaip nustatyta šių taisyklių 10 punkto pirmojoje pastraipoje, ir naftos produktų ar bioproduktų atitikties deklaraciją pagal LST EN 45014 reikalavimus (išskyrus naftos produktus, pagamintus akcinėje bendrovėje „Mažeikių nafta“), kuria tiekėjas (gamintojas, platintojas, importuotojas) deklaruoja, kad importuojamų arba gabenamų naftos produktų ar bioproduktų siunta atitinka standartus ar kitų teisės aktų nustatytus reikalavimus. Importuojamų, gabenamų ar pardavimui laikomų naftos produktų ir bioproduktų kokybė turi atitikti šių produktų kokybės pažymėjime (sertifikate, pase) nurodytus kokybės rodiklius bei privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [305](#), 2001-10-10, *Žin.*, 2001, Nr. 88-3103 (2001-10-17), i. k. 1012020ISAK00000305

Nr. [4-136](#), 2003-04-08, *Žin.*, 2003, Nr. 36-1596 (2003-04-16), i. k. 1032020ISAK0004-136

Nr. [4-322](#), 2004-09-03, *Žin.*, 2004, Nr. 137-5004 (2004-09-10), i. k. 1042020ISAK0004-322

12. Naftos produktų, bioproduktų ėminių ėmimo ir kokybės kontrolės metodai bei ėminių kiekis turi atitikti standartuose ir (ar) teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Besiverčiantis didmenine prekyba pardavėjas pirkėjo pageidavimu turi pateikti parduodamų naftos produktų ir bioproduktų ėminius, paimtus pagal standartų ir (ar) teisės aktų reikalavimus. Tikrinant degalinėse parduodamų naftos produktų ir bioproduktų kokybę, šių produktų ėminiai turi būti įpilami per degalų įpylimo kolonėlių čiaupus, laikantis LST EN ISO 3170 (3171) ar LST EN 14275 standarto reikalavimų (suskystintų dujų – LST EN ISO 4257). Kitais atvejais ėminiai iš talpyklų, mobiliųjų talpyklų, kanistrų imami standartų ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-322](#), 2004-09-03, Žin., 2004, Nr. 137-5004 (2004-09-10), i. k. 1042020ISAK0004-322

13. Nustatoma ši importuojamų ar gabenamų ir parduodamų degalų, naudojamų sausumos transporto priemonių ir kitų mechanizmų vidaus degimo varikliuose, nomenklatūra:

13.1. variklių benzinas 92, 95 ir 98 markių (įskaitant variklių benzina, kurio sudėtyje etilo alkoholis (etanolis) sudaro 5 proc. tūrio), kurių oktaninis skaičius, nustatytas tiriamuoju metodu, yra atitinkamai ne mažesnis kaip 92, 95 ir 98;

13.2. dyzelinas (įskaitant dyzeliną, kurio sudėtyje riebalų rūgščių metilo esteris sudaro 5 proc. tūrio);

13.3. suskystintos naftos dujos, skirtos autotransporto priemonėms;

13.4. dyzelinas, kurio sudėtyje riebalų rūgščių metilo esteris sudaro 30 proc. tūrio;

13.5. riebalų rūgščių metilo esteris.

Biologinės kilmės komponentų dozavimo paklaida neturi būti didesnė kaip $\pm 0,5$ proc. tūrio.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-322](#), 2004-09-03, Žin., 2004, Nr. 137-5004 (2004-09-10), i. k. 1042020ISAK0004-322

III. PARDAVIMAS DIDMENINĖS PREKYBOS SĄLYGOMIS

14. Naftos produktų ir bioproduktų (išskyrus bioalyvą) didmenine prekyba gali būti verčiamasi terminaluose (sandėliuose), kurių talpyklos nustatyta tvarka yra įregistruotos teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje, kurios aptarnaujamoje teritorijoje yra talpyklos, ir kurių adresai teisės aktų nustatyta tvarka yra įrašyti licencijoje verstis naftos produktų didmenine prekyba. Taip pat šios įmonės gali naftos produktus ir bioproduktus pristatyti tiesiai pirkėjui, jeigu pirkėjas turi nuosavą, nuomos arba panaudos pagrindais išnuomotą, atitinkamai įrengtą talpyklą, terminalą, degalinę arba mobiliąją talpyklą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [305](#), 2001-10-10, Žin., 2001, Nr. 88-3103 (2001-10-17), i. k. 1012020ISAK00000305

15. Draudžiama verstis didmenine prekyba tiesiogiai iš degalinės teritorijoje esančių talpyklų (išskyrus tuos atvejus, kai talpyklos nėra technologiškai sujungtos su degalų įpylimo kolonėlėmis).

16. Pardavėjo ir pirkėjo pasirašytoje sutartyje dėl naftos produktų ir bioproduktų pardavimo turi būti nustatyta, kieno (pardavėjo ar pirkėjo) matavimo priemonėmis bus nustatomas įpiltų produktų kiekis. Pardavėjo įpiltas parduodamų naftos produktų ir bioproduktų kiekis apskaičiuojamas tik tokiais pardavėjo ir pirkėjo susitarimu pasirinktomis šių produktų kiekio matavimo priemonėmis, kurios yra įrašytos į Lietuvos matavimo priemonių registrą ir patikrintos Valstybinės metrologijos tarnybos nustatyta tvarka.

17. Naftos produktų ir bioproduktų gamybos įmonėse bei didmeninės prekybos įmonėse degalai į nuosavų, išnuomotų ar naudojamų panaudos pagrindais transporto priemonių, mechanizmų degalų bakus gali būti pilami tik panaudojant degalų įpylimo kolonėles, kurių tipai patvirtinti, įrašyti į Lietuvos matavimo priemonių registrą ir Valstybinės metrologijos tarnybos nustatyta tvarka atlikta jų patikra. Kolonėlių sumuojamuosius skaitiklius plombuoja Valstybinės metrologijos tarnybos įgaliotos įmonės (laboratorijos) ir teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [305](#), 2001-10-10, Žin., 2001, Nr. 88-3103 (2001-10-17), i. k. 1012020ISAK00000305

18. Įmonės, turinčios licencijas verstis naftos produktų didmenine prekyba, parduodamus degalus gali pilti ir į pirkėjo transporto priemonių degalų bakus panaudodamos specialų įrenginį, vadinamą degalų įpylimo terminalu, kuriame yra kompiuterinė sistema, valdanti degalų įpylimo kolonėles ir apskaičiuojanti įpiltų degalų kiekį; degalai pilami per kolonėles, kurios įteisintos, metrologiškai patikrintos ir plombuotos tokia pat tvarka, kaip numatyta 17 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [305](#), 2001-10-10, Žin., 2001, Nr. 88-3103 (2001-10-17), i. k. 1012020ISAK00000305

19. Fiziniai asmenys didesnius naftos produktų ir bioproduktų kiekius (daugiau kaip 200 litrų) gali įsigyti naftos produktų ir bioproduktų gamybos įmonėse ir didmeninės prekybos šiais produktais įmonėse (terminaluose bei sandėliuose) didmeninės prekybos sąlygomis (išrašant pridėtinės vertės mokesčio sąskaitas faktūras ar sąskaitas faktūras).

20. Didmenine prekyba besiverčiantys naftos produktų ir bioproduktų pardavėjai kiekvienai realizuojamai šių produktų siuntai, nurodytai jų pardavimo dokumente, privalo išduoti valstybine kalba užpildytus šių produktų gabenimo dokumentus ir kokybę patvirtinančius dokumentus (kokybės pažymėjimą ar sertifikatą, pasą). Naftos produktų ir bioproduktų gabenimo dokumente turi būti nurodytas tos siuntos kokybės pažymėjimo (sertifikato, paso) numeris, produktų pardavimo dokumento pavadinimas, serija, numeris ir išrašymo data. Jeigu verčiantis didmenine prekyba naftos produktais ir bioproduktais tos pačios rūšies ir markės, bet skirtingu laiku įsigyti produktai, turintys skirtingų gamintojų kokybės pažymėjimus (sertifikatus, pasus), pilami į tą pačią talpyklą, tai parduodant maišytą kelių siuntų produktą turi būti pakartotinai patikrinta kokybė ir tuo pagrindu nepriklausomos (įgaliotos) laboratorijos išduodamas naujas kokybės pažymėjimas (sertifikatas, pasas).

IV. PARDAVIMAS MAŽMENINĖS PREKYBOS SĄLYGOMIS

21. Degalinėse mažmeninės prekybos sąlygomis parduodami nefasuoti degalai pilami į pirkėjo transporto priemonių, mechanizmų degalų bakus bei į kilnojamąsias talpyklas (kanistrus) tik per degalų įpylimo kolonėles, valdomas specializuotu kasos aparatu. Specializuoti kasos aparatai diegiami ir naudojami teisės aktų nustatyta tvarka.

Gali būti naudojamos tik tos naftos produktų ir bioproduktų kolonėlės, kurių tipai patvirtinti, įrašyti į Lietuvos matavimo priemonių registrą ir kurioms Valstybinės metrologijos tarnybos nustatyta tvarka atlikta jų patikra. Kolonėlių sumuojamuosius skaitiklius plombuoja Valstybinės metrologijos tarnybos įgaliotos įmonės (laboratorijos) ir teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos, kurių aptarnaujamoje teritorijoje yra degalinė.

Šios kolonėlės turi būti technologiškai sujungtos su degalinės teritorijoje esančiomis talpyklomis. Naftos produktų ir bioproduktų įpylimo kolonėlių santykinė paklaida neturi būti didesnė kaip $\pm 0,5$ procento tūrio, o suskystintų dujų, skirtų automobilių transportui, – ne didesnė kaip ± 1 procentas tūrio. Iš degalinės teritorijoje esančių technologiškai su degalų įpylimo kolonėlėmis sujungtų talpyklų draudžiama šiuos produktus išpilti kitaip nei per kolonėles ir parduoti didmeninės prekybos sąlygomis, išskyrus atvejus, kai įmonė įsigyja licenciją verstis didmenine prekyba nefasuotais naftos produktų likučiais, taip pat talpyklų remonto, avarijos ar netyčinio skirtingų degalų ir biodegalų rūšių sumaišymo atvejais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [305](#), 2001-10-10, Žin., 2001, Nr. 88-3103 (2001-10-17), i. k. 1012020ISAK00000305

22. Degalinės iškabose, matomoje vietoje, valstybine kalba turi būti nurodyta įmonės pavadinimas, darbo laikas, parduodamų naftos produktų ir bioproduktų rūšys, markės, priedai, standartai ir kainos, licencijos prekiauti naftos produktais kopija.

23. Degalinėse parduodami degalai reklaminiuose užrašuose turi būti rašomi taip: žymėtas dyzelinas, skirtas naudoti žemės ūkyje, taip pat tvenkinių ir kitų vidaus vandenų žuvininkystėje, – baltos raidės DŽ juodame fone; riebalų rūgščių metilo esteris – baltos raidės RRME rudame fone; dyzelinas, kurio sudėtyje riebalų rūgščių metilo esteris sudaro 30 proc. tūrio, taip pat šis dyzelinas, skirtas naudoti žemės ūkyje, taip pat tvenkinių ir kitų vidaus vandenų žuvininkystėje, – atitinkamai baltos raidės ir skaičiai D30B ar D30BŽ rudame fone; pereinamuoju ar žiemos laikotarpiu degalai papildomai žymimi atitinkamai viena ar dviem snaigėmis; variklių benzinas, kurio sudėtyje etanolis sudaro 5 proc. tūrio, dyzelinas, kurio sudėtyje RRME sudaro 5 proc. tūrio, jeigu šie degalai neatitinka EN ar LST EN standartų reikalavimų, papildomai žymimi e5 ir b5 atitinkamai.

Kitų degalinėse parduodamų degalų reklaminių užrašų pavyzdžiai yra rekomenduojami: benzinas – balti skaičiai žaliame fone; benzinas, skirtas automobiliams be katalizatorių, papildomai žymimas atitinkama raide (pavyzdžiui, raidė k parodo, kad šis benzinas turi kalio priedų)

raudoname fone; dyzelinas – balta raidė D juodame fone; papildomai gali būti žymimas benzinas ar dyzelinas su sieros kiekiu iki 10 ppm (mg/kg) – S10; suskystintos naftos dujos, skirtos autotransportui, – juodos raidės SND baltame fone.

Pagrindinių degalų rūšių (markių), parduodamų degalinėse, rekomenduojamų reklaminių užrašų pavyzdžiai pateikti šių taisyklių 2 priede; jie turi atitikti reklamą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

Rekomenduojama reklaminiuose užrašuose degalus rašyti šiuo eiliškumu: benzinas, dyzelinas, riebalų rūgščių metilo esteris, suskystintos naftos dujos. Benzino markės nurodomos oktaninio skaičiaus didėjimo tvarka.

Degalų vartojimo sezono laikotarpiai reglamentuojami nustatant Lietuvoje vartojamų naftos produktų ir skystojo kuro privalomuosius kokybės rodiklius, patvirtintus Lietuvos Respublikos ūkio ministro, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 4-105/131/3-172 „Dėl Lietuvoje vartojamų naftos produktų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [30-1269](#); 2004, Nr. [75-2602](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-136](#), 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 36-1596 (2003-04-16), i. k. 1032020ISAK0004-136

Nr. [4-471](#), 2003-12-18, Žin., 2003, Nr. 121-5506 (2003-12-23), i. k. 1032020ISAK0004-471

Nr. [4-322](#), 2004-09-03, Žin., 2004, Nr. 137-5004 (2004-09-10), i. k. 1042020ISAK0004-322

24. Automatinėse degalinėse papildomai turi būti pateikta detali, aiškiai ir suprantamai išdėstyta instrukcija, kaip pirkėjas turi naudotis automatine degalų įpylimo kolonėle, pinigų priėmimo ar nuskaitymo nuo mokėjimo (kreditinės) kortelės bei kasos aparato kvito išdavimo įtaisų ir kaip prireikus (pinigų nuskaitymo, ne tokio degalų kiekio įpylimo atvejais ir pan.) pranešti degalinės operatoriui ar kitam prekiaujančios įmonės atstovui. Tam tikslui automatinėse degalinėse turėtų būti įrengtas nemokamas telefono ryšys su šios įmonės atsakingais atstovais.

V. PARDAVĖJO PAREIGOS

25. Pardavėjas privalo:

25.1. užtikrinti, kad degalinėse, terminaluose (sandėliuose) ir kitose nustatytose vietose naftos produktais bei bioproduktais būtų prekiaujama laikantis prekybos, aplinkos apsaugos, higienos, priešgaisrinių, saugos darbe ir kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų;

25.2. užtikrinti, kad degalinių, terminalų (sandėlių) darbuotojai, prekiaujantys degalais, turėtų kvalifikacinį darbo pažymėjimą, išduotą nustatyta tvarka pripažintų mokymo įstaigų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [305](#), 2001-10-10, Žin., 2001, Nr. 88-3103 (2001-10-17), i. k. 1012020ISAK00000305

25.3. nustatyta tvarka pateikti pirkėjui įformintus didmeninės prekybos sąlygomis įsigyjamų naftos produktų ir bioproductų pirkimo, gabenimo bei jų kokybę patvirtinančius dokumentus;

25.4. parduodamas naftos produktus ir bioproductus degalinėse pateikti pirkėjui juridinę galią turintį kasos aparato kvitą;

25.5. vykdyti visas kitas pardavėjo prievolės, kurios yra nustatytos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse.

26. Jeigu dėl techninių kliūčių (įrenginių gedimo ir pan.) pardavėjas negali tinkamai atsiskaityti su pirkėju, pardavimas turi būti sustabdytas.

VI. PIRKĖJO TEISĖS IR PAREIGOS

27. Pirkėjas turi teisę reikalauti iš pardavėjo:

27.1. susipažinti su prekybos licencija, parduodamų produktų kokybę patvirtinančiais dokumentais;

27.2. teisingai atsiskaityti ir tinkamai įforminti dokumentus. Pirkėjas pretenzijas dėl neteisingo atsiskaitymo grynaisiais pinigais gali pareikšti tik tuo atveju, jeigu pinigus tikrino neatsitraukęs nuo kasos.

28. Pirkėjas privalo tamsiu paros metu degalinės pardavėjo reikalavimu pateikti pinigus ar mokėjimo (kreditinę) kortelę iš anksto, iki įsipilant naftos produktų ir bioproduktų.

29. Kitos, šiose taisyklėse nepaminėtos, pirkėjo teisės ir prievolės reglamentuojamos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse.

VII. ATSISKAITYMŲ IR PARDUODAMŲ PRODUKTŲ APSKAITOS TVARKA

30. Didmeninės prekybos sąlygomis visos pirkimo ir pardavimo operacijos įforminamos pridėtinės vertės mokesčio sąskaitomis faktūromis ar sąskaitomis faktūromis, kroviniai gabenti išrašomas gabenimo ar akcizų apskaičiavimo dokumentas. Didmeninės prekybos sąlygomis už parduodamus naftos produktus ir bioproduktus gali būti atsiskaitoma pervedimais ar teisės aktų nustatyta tvarka grynaisiais pinigais arba mokėjimo (kreditinėmis) kortelėmis. Atsiskaityti grynaisiais pinigais ir mokėjimo (kreditinėmis) kortelėmis galima tik fiksuojant pirkimą ir pardavimą kasos aparatu ar jam analogišku degalų įpylimo įrenginiu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-322](#), 2004-09-03, Žin., 2004, Nr. 137-5004 (2004-09-10), i. k. 1042020ISAK0004-322

31. Mažmeninės prekybos sąlygomis už parduotus naftos produktus ir bioproduktus galima atsiskaityti tik grynaisiais pinigais arba mokėjimo (kreditinėmis) kortelėmis, apyvartą fiksuojant degalinės specializuotu kasos aparatu, neatsižvelgiant į parduodamą šių produktų kiekį ir tai, kuriam tikslui vartotojai juos perka. Įmonės, besiverčiančios mažmenine prekyba naftos produktais ir bioproduktais, įstatymų nustatyta tvarka gali išleisti į apyvartą žinybines mokėjimo (kreditines) korteles naftos produktams ir bioproduktams įsigyti. Kasos aparato kvitas ir grąža išduodami ar atitinkama pinigų suma nuo mokėjimo (kreditinės) kortelės nuskaitoma pirkėjui įsipylus degalų.

VIII. KONTROLĖ

32. Įmonių, kurios verčiasi naftos produktų ir bioproduktų importu, gabenimu, eksportu bei didmenine ar mažmenine prekyba, veiklą kontroliuoja Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, atitinkamos teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos, Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos, atitinkamos teritorinės muitinės, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos ir kitos institucijos pagal kompetenciją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-322](#), 2004-09-03, Žin., 2004, Nr. 137-5004 (2004-09-10), i. k. 1042020ISAK0004-322

33. Įmonės savininkas (vadovas), kontrolės darbuotojų supažindintas su tikrinimo rezultatais, privalo nedelsdamas pašalinti nustatytus trūkumus ir apie tai informuoti tikrintojus.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Prekybos naftos produktais, biokuru, bioalyva
ir kitais degiaisiais skystais produktais
Lietuvos Respublikoje taisyklių
1 priedas

NAFTOS PRODUKTŲ IR BIOPRODUKTŲ, KURIŲ PREKYBAI TAIKOMOS ŠIOS TAISYKLĖS, SĄRAŠAS

1. Naftos produktai – aviacinis benzinai (prekių kodai pagal Kombinuotąją nomenklatūrą^{*}) (toliau vadinama – KN kodai) – 2710.11.31; variklių benzinai (KN kodai – 2710.11.41–2710.11.59); ligroininiai (benzino tipo) reaktyviniai degalai (KN kodas – 2710.11.70); kita lengvoji naftos alyva (KN kodas – 2710.11.90), reaktyviniai degalai (KN kodas – 2710.19.21); žibalas (KN kodas – 2710.19.25); kita vidutinė naftos alyva (KN kodas – 2710.19.29); dyzelinas (dyzeliniai degalai), šildymui skirti gazoliai, kiti gazoliai (KN kodai – 2710.19.41, 2710.19.45. ir 2710.19.49; skystasis kuras (mazutas) (KN kodai – 2710.19.61–2710.19.65 ir 2710.19.69); tepalinė bei kita alyva (KN kodai – 2710.19.81, 2710.19.83, 2710.19.85, 2710.19.87, 2710.19.91, 2710.19.93 ir 2710.19.99); suskystintos naftos dujos (KN kodai – 2711.12.11, 2711.12.94, 2711.12.97, 2711.13.91, 2711.13.97, 2711.14.00 ir 2711.19.00).

2. Biodegalai – riebalų rūgščių metilo esteris (toliau – RRME), kurio sudėtyje yra ne mažiau kaip 96,5 proc. esterio (kodas – 3824.90.99).

3. Biokuras – iš biologinės kilmės žaliavų pagaminti degieji skysti produktai arba jų mišiniai su naftos produktais, skirti vartoti kaip katilų kuras.

4. Bioalyva – biologinės kilmės alyva, kurių KN kodai – 3819.00.00.

5. Kiti degieji skysti produktai – gamtiniai dujų kondensatai (KN kodas – 2709.00.10), žalia nafta (KN kodas – 2709.00.90), skalūnų alyva ir jos produktai (KN kodai – 2707.50.10, 2707.50.90, 2707.99.11 ir 2707.99.19), orimulsija (KN kodas – 2714.90.00), suskystintos gamtinės dujos (KN kodas – 2711.11.00) – skirti elektros ir šilumos energijos gamybai.

Priedo pakeitimai:

Nr. [4-136](#), 2003-04-08, *Žin.*, 2003, Nr. 36-1596 (2003-04-16), i. k. 1032020ISAK0004-136

Nr. [4-322](#), 2004-09-03, *Žin.*, 2004, Nr. 137-5004 (2004-09-10), i. k. 1042020ISAK0004-322

^{*} Kodai pateikti pagal Kombinuotosios nomenklatūros 2004 metų versiją.

Prekybos naftos produktais, biokuru,
bioalyva ir kitais degiaisiais skystais
produktais Lietuvos Respublikoje taisyklių
2 priedas

**PAGRINDINIŲ DEGALŲ RŪŠIŲ (MARKIŲ), PARDUODAMŲ DEGALINĖSE,
REKOMENDUOJAMI REKLAMINIŲ UŽRAŠŲ PAVYZDŽIAI**

1. Benzinas:

Fonas žalios spalvos, skaičiai baltos spalvos.

2. Benzinas automobiliams be katalizatorių (pavyzdžiui, benzinas, turintis kalio priedų):

Fonas raudonos spalvos, skaičiai ir raidės baltos spalvos.

3. Dyzelinas ir žymėtas dyzelinas, skirtas naudoti žemės ūkyje, taip pat tvenkinių ir kitų vidaus vandenų žuvininkystėje:

Fonas juodos spalvos, raidės baltos spalvos.

4. Riebalų rūgščių metilo esteris, dyzelinas, kurio sudėtyje riebalų rūgščių metilo esteris sudaro 30 proc. tūrio ir kuris skirtas naudoti žemės ūkyje, taip pat tvenkinių ir kitų vidaus vandenų žuvininkystėje:

Fonas rudos spalvos, raidės ir skaičiai baltos spalvos.

5. Suskystintos naftos dujos:

Fonas baltos spalvos, raidės juodos spalvos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [4-136](#), 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 36-1596 (2003-04-16), i. k. 1032020ISAK0004-136

Nr. [4-322](#), 2004-09-03, Žin., 2004, Nr. 137-5004 (2004-09-10), i. k. 1042020ISAK0004-322

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [305](#), 2001-10-10, Žin., 2001, Nr. 88-3103 (2001-10-17), i. k. 1012020ISAK00000305

Dėl Prekybos naftos produktais, biokuru, bioalyva ir kitais degiaisiais skystais produktais Lietuvos Respublikoje taisyklių, patvirtintų ūkio ministro 2001 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 147, dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [4-136](#), 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 36-1596 (2003-04-16), i. k. 1032020ISAK0004-136

Dėl ūkio ministro 2001 m. balandžio 26 d. įsakymo Nr. 147 "Dėl Prekybos naftos produktais, biokuru, bioalyva ir kitais degiaisiais skystais produktais Lietuvos respublikoje taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [4-471](#), 2003-12-18, Žin., 2003, Nr. 121-5506 (2003-12-23), i. k. 1032020ISAK0004-471

Dėl ūkio ministro 2001 m. balandžio 26 d. įsakymo Nr. 147 "Dėl Prekybos naftos produktais, biokuru, bioalyva ir kitais degiaisiais skystais produktais Lietuvos Respublikoje taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [4-322](#), 2004-09-03, Žin., 2004, Nr. 137-5004 (2004-09-10), i. k. 1042020ISAK0004-322

Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2001 m. balandžio 26 d. įsakymo Nr. 147 "Dėl Prekybos naftos produktais, biokuru, bioalyva ir kitais degiaisiais skystais produktais Lietuvos Respublikoje taisyklių patvirtinimo" pakeitimo